

Eindelijk herfst!

Analyse van Vincent: het is weer zover, de wind is weer terug met als gevolg dat de molens weer mooi mogen en kunnen draaien. De droogte ligt achter ons gelukkig. Vandaag liggen wij onder hoge druk. De fronten zijn ons al gepasseerd. Met een westelijk/noordwestelijke stroming qua wind kunnen we mooi draaien. Gezien de isobaren - die volgen met een (*hier invullen, leerlingen*) om draaiende beweging - en hun afstand verwacht ik toch nog een redelijke *poeste* wind. Een droge dag met eventueel een druppel regen. Jammer dat de Entreprise niet kan malen: er is geen maalgoed.

Het KNMI vindt er dit van: *zaterdagmiddag is het wisselend bewolkt met vooral in de oostelijke helft enkele buien. In de loop van de middag wordt het van het westen uit overwegend droog. De maximumtemperatuur ligt rond 16°C. De noordwestelijke wind is matig, aan de noordwest- en noordkust eerst nog vrij krachtig*

Vragen over het huiswerk

Lezen H12: 12.6.2 tot eind (oud: 12.5.2 tot eind)

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag toepassen belast en welke onbelast?
2. De graantoevoer vanuit de kaar naar het kropgat van de lopersteen is op elke molen anders geregeld. Er zijn wel enkele onderdelen altijd aanwezig. Welke?
3. Waarvoor dient de jager en hoe ziet hij eruit?
4. Waarom wordt voor de aandrijving van het maalkoppel een rondsel gebruikt?
5. Wat is een kruisvonder, waar dient hij voor en hoe ziet hij eruit?
6. Op welke manieren werken de maalstenen?
7. Wanneer is een steen rijk? En wanneer arm? Wat is een grage steen?
8. Wat is uitlichten, wat is bijhouden en wanneer doe je wat?
9. Noem eens een paar soorten steen waarvan maalstenen zijn gemaakt?
10. Wat is een wolfje en waar kom je ze wel tegen?
11. Wat is de relatie tussen omtrek en diameter als er wordt gesproken over 17der, 16der etc.?
12. Waar zit het kropgat en waar het steengat?
13. Waarvoor dienen de kraangaten en hoeveel zitten er in een steen?
14. Wat zijn balanceerbussen?
15. Kun je met een kammenluiwerk ook afschieten? Hoe moet dat dan?

Antwoorden bij de vragen over het huiswerk

Lezen H12: 12.6.2 tot eind (oud: 12.5.2 tot eind)

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag toepassen belast en welke onbelast?
Onbelast alleen windborden en belast vier halve
2. De graantoevoer vanuit de kaar naar het kropgat van de lopersteen is op elke molen anders geregeld. Er zijn wel enkele onderdelen altijd aanwezig. Welke?
De schuddebak met klapspaan, kaar met kaarbomen, meelkuip met kuipdeksels zijn altijd aanwezig
3. Waarvoor dient de jager en hoe ziet hij eruit?
De jager veegt het meel van de meelring naar de meelpijp en is een leren (of ander flexibele) flap die vastzit aan de lopersteen.
4. Waarom wordt voor de aandrijving van het maalkoppel een rondsel gebruikt?
Aangezien de maalsteen op en neer kan worden bewogen is er een aandrijving nodig met lange kammen. Dit zou te zwak worden zodat er gekozen is voor een rondsel met staven.
5. Wat is een kruisvonder, waar dient hij voor en hoe ziet hij eruit?
De kruisvonder is een korte dwarsbalk die op en neer kan worden bewogen met de lichteboom en dient voor een fijnafstelling bij het uitlichten en bijhouden van de maalsteen. Hij zit meestal net boven de pasbalk en kan deze met een stang op en neer bewegen
6. Op welke manieren werken de maalstenen?
Druk, snijvermogen en beweging vormen de werking van de stenen.
7. Wanneer is een steen rijk? En wanneer arm? Wat is een grage steen?
Als er te weinig ruimte tussen de stenen zit bij het kropgat kan het graan er niet tussen worden gezogen. De steen wordt dan rijk genoemd. Als er voldoende ruimte tussenzit dan is de steen arm. Een grage steen is eigenlijk wat te scherp waardoor het maalproces niet goed verloopt. Enkele handen zand ertussen doet wonderen omdat de steen dan wat stomper wordt.
8. Wat is uitlichten, wat is bijhouden en wanneer doe je wat?
Uitlichten is de steen iets optillen zodat hij wat lichter kan gaan draaien als bijvoorbeeld de wind wat afneemt en bijhouden is de steen iets laten zakken zodat hij wat harder op de ligger drukt tijdens het malen. Dit doe je als de wind toeneemt
9. Noem eens een paar soorten steen waarvan maalstenen zijn gemaakt?
Blauwe of Duitse steen (vulkanisch van oorsprong), vrij zacht maar zeer poreus en groot snijvermogen. De Franse steen (erg harde zoetwaterkwarts) is een samengestelde steen. De kunststenen, massief of met een maallaag en beton als ballastgewicht.

10. Wat is een wolfje en waar kom je ze wel tegen?
Wolfjes zijn maalstenen met een diameter minder dan 1.10 m. doorsnee. Ze komen vooral voor in boerenmaalkoppeltjes.
11. Wat is de relatie tussen omtrek en diameter als er wordt gesproken over 17der, 16der etc.?
Als er wordt gesproken over een 17der dan is de omtrek 17 A'damse voet en de middellijn 1,50 m. Bij een 16der is dit 16 A'damse voet en een middellijn van 1.40 m.
12. Waar zit het kropgat en waar het steengat?
Het kropgat zit in de looper en hierdoor komt het graan tussen de stenen. Het steengat zit in de ligger. In het steengat draait de bolspil in de (houten) steenbus. De steenbus wordt afgesloten met een zinken plaat om te voorkomen dat er graan tussendoor valt.
13. Waarvoor dienen de kraangaten en hoeveel zitten er in een steen?
Kraangaten dienen om de stenen te kunnen lichten en te keren. In de looper zitten er 4 die 2 aan 2 op verschillende hoogtes zitten.
14. Wat zijn balanceerbussen?
Balanceerbussen dienen om de looper in evenwicht te krijgen. Er zitten er 4 aan de bovenkant ingegoten. Vullen met zand, liever niet met metaal i.v.m. beschadiging van het bilsel of lood i.v.m. giftigheid van dit metaal.
15. Kun je met een kammenluiwerk ook afschieten? Hoe moet dat dan?
Nee dat kan wel met een sleepluiwerk. Met een afschietblok of afschietwerk kan wel worden afgeschoten. Als een kammenluiwerk ook een gaffelwiel heeft kan er eventueel wel mee worden afgeschoten maar dat duurt dan wel erg lang

